

Kanna nú möguleikan fyri at keypa hús til tey gomlu

– Tvøroyrar Kommuna kannar nú möguleikan at keypa sethúsin, sum Mohan Prasad átti í Froðba til eldrasambýli. – Tað ber ikki til at láta sum onki longur. Tað ber heldur ikki til, at okkara gomlu skulu verða send til Havnar, til Sands og vestur í Vágar, tá ið tey ikki klára seg sjálvi, heldur Býráðið

ÁKI BERTHOLDSEN

Tvøroyrar Býráð ætlar sær nú undir eitt miðvíst arbeiðið fyri at gera umstøðurnar hjá teimum gomlu betri.

Í fyrstu atlugu verður möguleikin kannaður at keypa tey stóru sethúsin, sum gamli grísabóndanum, Mohan Prasad í Froðba átti, til eldrasambýli.

Málið var fyri í Býráðnum hóskvöldið, og varð einmælt samtykt sosiala nevnd hjá Býráðnum skuldi arbeiða víðari við málinum.

Og tað er nettupp sosiala nevnd hjá býráðnum, sum hevur reist málið.

Bergur Bændsen, formaður í sosialu nevnd, sigur, at spurningurin um at geva teinum eldru, sum ikki longur klára seg sjálvi, mannsömilig kor at liva undir, er eitt ovurhonds stórt mál.

– Hetta er eitt so stórt mál, at tað ber ikki longur til at láta sum onki. Og málið verður tyngri og tyngri at loysa fyri hvørt ár, vit biða.

– Hinvegin mugu vit tíverri ásanna, at landspolitiskt er ongin skipaður politikkur, á hesum øki, og ongar fastar stuðulsskipanir til kommunur, sum vilja fara undir at loysa málið sjálvar.

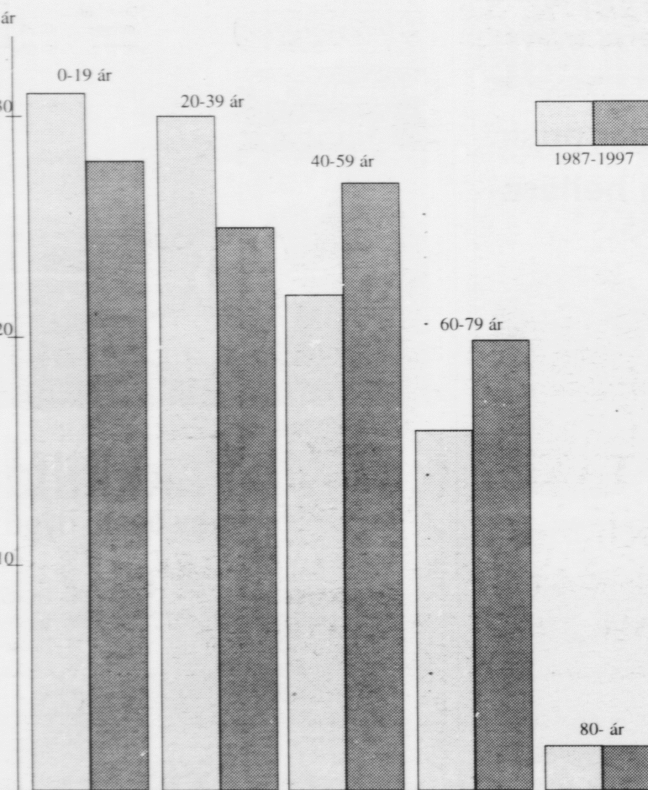
Bergur Bændsen sigur, at úr Tinganesi fæst bara tað at vita, at Landsstýrið viðgerð umsóknir um stuðul til hetta endamál frá máli til mál, og at kommunan má gera okkurt sjálf og so royna at søkja um stuðul.

– Tí er tað heilt neyðugt, at kommunan sjálf tekur sær um reiggj og fer undir arbeiði, og tað má gerast beinanvegin, sigur Bergur

Hesi húsin úti í Froðba, vinstrumegin á myndini, hevur Sosiala Nevnd hjá Tvøroyrar Býráð gott eyga á til sambýli, ella okkurt annað slag av býli til eldri fólk. Og skuldi tað verði, stendur húsið, sum grísagarðurin var í, beint við.....

Bændsen umfatandi, at kommunan neyðugt at tað almenna Hinvegin er málið so loysir tað ikki sjálfv. Tí er kemur uppi

Talvan visir aldurssamansetingina á tvørafólki í 1987 (ljósa súlan) og í 1997. Í 1997 var 50% av tvørafólki yvir 40 ár. Um 10 ár verða 60% av tvørafólki yvir 40 ár

80 fólk standa á biðilista at sleppa inn á Ellis & Røktarheimið.

– Í fjør sluppu bara fimm fólk inn.

Hann visir eisini á, at tvørafólk hava verið noydd til Havnar til umlætting. Og røktarsjúklingar av Tvøroyri hava eisini verið noyddir á heimið vesturi í Vágu.

Og nú er tað mangt, sum bendir á, at vit verða noydd at senda onkran av Tvøroyri norður til Sands.

– Hetta kann ikki vera meiningin og tí er ta alneyðugt, at málið verður tikið upp nú, sigur formaðurin í sosialu nevnd hjá Tvøroyrar Býráð.

Samstarv í Norðaru helvt

Tvøroyrar Býráð samtykti einmælt at sosiala nevnd skal vita, um tað ikki ber til at fáa eitt samstarv bæði við Hvalbiar og Fámjins Kommununa um hetta átrokandi mál.

Tað roknar Bergur Bændsen ikki verður nakar trupulleiki.

– Vit hava havt samband við hvalbingar. Eisini har er stórvur tørvur. Men Hvalbingar hava eisini boðað frá, teir gera onki fyrrrenn teir hava kunnað okkum.

– Tað taki eg sum eitt greitt signal um, at teir eru sinnadri fyri samstarvi.

Sambýli í Froðba

Bergur Bændsen sigur, at tá ið allar fyrsta verður at keypa húsin, sum Mohan Prasad átti í Froðba.

Tann, sum eigur húsin nú, hevur bjóðað kommununi tey.

– Vit hava verið og hugt eftir teimum og í fyrstu atlugu tykjast tey sera vælagnað. Tey eru í trimum, fullum hæddum uppá minst 150 fermetrar hvør, men øll húsin eru ikki innrættað.

– Tað eru nógv, stór rúm í teimum, tey flestu við egnum baðiverisli og wc.

– Men, hvussu nógv skal gerast við tey, og hvat tað kostar, havi eg onga hóming av. Tó haldi eg, at tað kundi verið ein góð byrjan.

Bergur Bændsen sigur, at hann ivast ikki í, at pláss verður fyri einum 12-15 fólkum í húsunum.

Og sum tað varð nevnt á býráðsfundinum, so stendur sjálfur grísagarðurin tætt við, og har eru eisini möguleikar, um so skuldi verði.

– Tí um so nógv skal gerast við hann, so er húsið har.

Senda fólk av bygðini

Hann heldur, at fyrsta stigið hjá býráðnum má vera at seta seg inn í viðurskiptini, seta seg inn í fíggingina í raksturinum o.s.fr av slíkum tiltøkum. Og ikki minst verður uppgávan at kanna tørvin á eldrasambýlum og øðrum sløgum av býli til tey eldru.

– Tá ið vit kenna tørvin, hava vit nakað at halda um, og tá ber til at fara til verka, sigur hann.

Ein stórt mál verður eisini at kanna, hvørja loysn, vit skulu velja.

Sjálvur heldur hann, at íslenska, har í fólk keypa seg inn í eitt eldrabýli, er áhugaverd.

– Tvs, at tey selja síni egnu hús, og keypa seg inni eitt sambýli. Tá ið tey so doyggja, keypir onkur annar teirra sambýli. Hann ivast ikki í, at hesin máttin fer at vinna fram í Føroyum, sum frálíður

Heilt stórvur tørvur

Sjálvur ivast hann ikki í, at tørvurin er heilt stórvur.

– Vit hava gjørt eina lítla kanning, og hon visir, at í 1987, vóru 40% av tvørafólki yvir 40 ár. Nú eru 50% yvir 40 ár. Og heldur henda gongin fram, verða 60% av tvørafólki yvir 40 ár um 10 ár.

Hann heldur, at tað er onki, sum bendir á, at henda gongin ikki fer at halda fram, tí tað sæst, at forskjótningin í aldurssamansetingini byrjaði langt áðrenn kreppan kom.

– Vit vita eisini, at næstan